

Asia C-77/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

13.2.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Court of Appeal (ylioikeus, Irlanti)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

21.1.2020

Valittaja:

K. M.

Vastapuoli:

The Director of Public Prosecutions (yleinen syyttäjä)

COURT OF APPEAL

[--]

**[IRLANNIN] KANSA THE DIRECTOR OF PUBLIC PROSECUTIONSIN
NOSTAMAN KANTEEN JOHDOSTA**

VASTAPUOLI,

JA

K. M.

VALITTAJA,

21.1.2020 TEHTY PÄÄTÖS

ENNAKKORATKAISUPYYNNÖN ESITTÄMISESTÄ

**EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIMELLE PERUSSOPIMUKSEN
267 ARTIKLAN NOJALLA**

Court of Appeal (ylioikeus) on tänään käsitellyt valittajan esittämää valitusta, joka koskee rangaistuksen ankaruutta, jonka Cork Circuit Criminal Court (Corkin rikosasioiden ylempi piirituomioistuin) määräsi hänelle 27.7.2015 rikkomuksesta, josta valamiehistö oli hänet tuominnut 16.6.2015 ja joka koski neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/98 32 artiklan 1 kohdassa kiellettyjen laitteiden pitämistä merikalastusaluksella valtion (eli Irlannin) kalastusvyöhykkeellä delegoidun säädöksen nro 197/2013 (Statutory Instrument No. 197/2013), joka tunnetaan myös vuoden 2013 merikalastusta (tekniset toimenpiteet) koskevana asetuksena (Sea Fisheries (Technical Measures) Regulations 2013), ja vuoden 2006 merikalastusta ja merialueiden lainkäyttövaltaa koskevan lain (Sea Fisheries and Maritime Jurisdiction Act 2006) 14 §:n vastaisesti.

Tutkittuaan valituskirjelmän, pöytäkirjan asian käsittelystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja asianosaisten puolesta esitetyt huomautukset

sekä kuultuaan valittajan edustajaa ja Director of Public [Prosecutionsin] (yleinen syyttäjä) edustajaa

COURT OF APPEAL ON PÄÄTTÄNYT ESITTÄÄ Euroopan unionin tuomioistuimelle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla tämän 21.1.2020 päivätyn ennakkoratkaisupyyntöön mukaisen ennakkoratkaisukysymyksen, joka esitetään tämän ennakkoratkaisupyyntöön 47 kohdassa, ja pyytää unionin tuomioistuinta antamaan sitä koskevan ennakkoratkaisun.

LISÄKSI MÄÄRÄTÄÄN, että tämän valitusasian käsittelyä lykätään, kunnes unionin tuomioistuin on antanut ennakkoratkaisunsa mainitusta kysymyksestä.

[– –]

YLIOIKEUDEN KIRJAAJA (REGISTRAR OF THE COURT OF APPEAL)

[– –]

[Alkup. s. 2] Asianosaiset

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö on esitetty kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän valituksen yhteydessä, joka koskee rikosasiassa määrätyn rangaistuksen ankaruutta.
- 2 Ensimmäisessä oikeusasteessa vastaajana ja kansallisessa tuomioistuimessa valittajana on **K. M.**, Alankomaiden kansalainen, jonka prosessiosoite Irlannissa on [– –].

- 3 Syyttäjänä ensimmäisessä oikeusasteessa ja vastapuolena kansallisessa tuomioistuimessa on **Director of Public Prosecutions** (jäljempänä DPP), joka nostaa kanteet Irlannin kansan nimissä. [– –]
- 4 Käytännön syistä vastaajaa/valittajaa nimitetään jäljempänä valittajaksi ja syyttäjää/vastapuolta vastapuoleksi.

Oikeudenkäynnin kohde ja merkitykselliset toteamukset

- 5 Tämän ennakkoratkaisupyynnön taustalla oleva erimielisyys on tullut esille valituksen yhteydessä, joka koskee rangaistuksen ankaruutta, jonka Cork Circuit Criminal Court määräsi valittajalle 27.7.2015 rikkomuksesta, josta valamiehistö oli hänet tuominnut 16.6.2015 ja joka koski neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/98 32 artiklan 1 kohdassa kiellettyjen laitteiden pitämistä merikalastusaluksella valtion (eli Irlannin) kalastusvyöhykkeellä delegoidun säädöksen nro 197/2013 (Statutory Instrument No. 197/2013), joka tunnetaan myös vuoden 2013 merikalastusta (tekniset toimenpiteet) koskevana asetuksena (Sea Fisheries (Technical Measures) Regulations 2013), ja vuoden 2006 merikalastusta ja merialueiden lainkäyttövaltaa koskevan lain (Sea Fisheries and Maritime Jurisdiction Act 2006) 14 §:n vastaisesti.
- 6 Rikkomuksen yksityiskohtiin kuului syytekirjelmän mukaan se, että valittaja oli 11.2.2015 päällikkönä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan rekisteröidyssä kalastusaluksessa, kun kyseisellä aluksella pidettiin laitteita, joilla voitiin automaattisesti lajitella koon mukaan silliä, makrillia tai piikkimakrillia, ja kun tällaisia laitteita ei ollut asennettu tai sijoitettu kyseiseen kalastusalukseen siten, että voitiin varmistaa meren eliöiden välitön jäädyttäminen tai estää niiden pois heittäminen.
- 7 Valittajalle määrättiin tuomion yhteydessä 500 punnan sakkorangaistus ja hänet tuomittiin menettämään 344 000 punnan arvoinen saalis sekä 55 000 punnan arvoiset pyydykset. **[alkup. s. 3]**
- 8 Valituksessa, joka koskee tämän rangaistuksen ankaruutta, keskitytään saaliin ja pyydysten menetetyiksi tuomitsemiseen pikemminkin kuin sakon määrään.
- 9 Valittajaa koskevassa oikeudenkäynnissä esitettyjen todisteiden perusteella rangaistava menettely, joka oli valittajaa koskevan tuomion ja määrätyn rangaistuksen, jota käsiteltävä valitus koskee, perusteena, tapahtui seuraavissa olosuhteissa.
- 10 Tuomioistuimessa esitettyjen todisteiden perusteella valittajan väitetään olleen kyseisen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan rekisteröidyn kalastusaluksen päällikkö. Irlannin laivaston alus, LE Samuel Beckett, joka partioi merikalavarojen suojelua koskevan velvollisuuden hoitamiseksi, pysäytti tämän aluksen Irlannin talousvyöhykkeellä 11.2.2015. LE Samuel Beckettin kapteeni päätti, että kalastusalukselle oli tehtävä satunnainen alukseen nousu ja tarkastus.

Todisteiden perusteella tämä päätös ei perustunut epäilyyn siitä, että kalastusaluksella olisi harjoitettu laitonta toimintaa. Päätös perustui pikemminkin pelkästään siihen, ettei tähän alukseen ollut aikaisemmin noustu eikä sitä ollut tarkastettu sen toimiessa Irlannin talousvyöhykkeellä. Kun Irlannin laivaston henkilöstön jäsenet nousivat kalastusalukseen, havaittiin, että tähän alukseen oli asennettu lajittelulaite ja että tästä lajittelulaitteesta ja käsinlajittelualueelta lähti kouru säiliöön, joka tyhjennettiin toiseen säiliöön, joka voitiin puolestaan tyhjentää mereen. Sen perusteella, miten laitteet oli asennettu, mukaan lukien se, ettei laitteita ollut asennettu tai sijoitettu kyseiseen kalastusalukseen siten, että voitiin varmistaa saaliin välitön jäädyttäminen tai estää saaliin mereen heittäminen, laivaston henkilöstön jäsenet epäilivät, että kalastusalus oli harjoittanut kiellettyä toimintaa, jota kutsutaan saaliin arvon korottamiseksi (high grading), johon kuuluu parhaiden kalojen valitseminen saalista ja lopun heittäminen takaisin mereen.

- 11 Laivaston henkilöstön jäsenet varoittivat valittajaa siitä, ettei hän ollut velvollinen lausumaan mitään, ellei hän niin tahtonut, mutta että kaikki hänen lausumansa merkittäisiin kirjallisesti muistiin ja voitaisiin esittää todisteena. Lajittelulaitteen toiminnasta kysyttäessä valittaja väitti, ettei alus harjoittanut saaliin arvon korottamista (high grading). Valittaja otettiin tämän jälkeen kiinni ja kalastusalus määrättiin jatkamaan matkaansa Corkin satamaan. Corkin satamassa alus luovutettiin An Garda Síochánan (valtion poliisi) haltuun.
- 12 Vastapuoli asetti tämän jälkeen valittajan syytteeseen rikkomuksesta, jota koskeva asia käsiteltiin tuomioistuimessa ja josta hänet tuomittiin ja josta hänelle määrättiin rangaistus, joka on tämän valituksen kohteena. Hän sai pysyä **[alkup. s. 4]** vapaana takuita vastaan ennen oikeudenkäyntiä ja oikeudenkäynnin ajan. Kalastusalus laskettiin vapaaksi ja päästettiin lähtemään Corkista 350 000 punnan käteistakuiden asettamista vastaan.
- 13 Cork Circuit Criminal Courtin annettua valittajaa koskevan tuomion ja määrättyä hänelle rangaistuksen valittaja valitti sekä tuomiostaan että rangaistuksensa ankaruudesta Court of Appealiin. Hänen valituksensa ei menestynyt tuomitsemisen osalta, mitä koskevan tuomion Court of Appeal [– –] antoi 11.10.2018. Seuraavaksi tarkasteltiin rangaistuksen ankaruutta koskevaa valitusta ja tämän valituksen käsittelyn yhteydessä on katsottu olevan tarpeen esittää tämä ennakkoratkaisupyyntö.
- 14 Ainoa todiste, joka esitettiin rangaistuksen määräämistä koskevan käsittelyn yhteydessä – joka tapahtui samassa tuomioistuimessa kuin asian oikeuskäsittely – oli merikalavarojen suojelusta vastaavan viranomaisen laatima yhteenveto olennaisista tosiseikoista. Näitä ei ole riitautettu. Aikaisemmista tuomioista ei ole esitetty näyttöä. Valittaja ei esittänyt todisteita rangaistuksen määräämistä koskevassa käsittelyssä, vaikka hänellä olisi halutessaan ollut siihen oikeus. Valittajan tai kalastusaluksen omistajien resursseista ei esitetty lisätodisteita.
- 15 [– –].

Keskeistä erimielisyyttä koskevat oikeussäännöt

- 16 Kaupallista merikalastusta säännellään Irlannin kansallisessa lainsäädännössä vuoden 1959 (konsolidoidun) kalastuslain (Fisheries (Consolidation) Act 1959; jäljempänä vuoden 1959 laki) XIII osassa. Tämä säännöstö annettiin ennen Irlannin liittymistä Euroopan talousyhteisöön (ETY) vuonna 1972. Liittymisen jälkeen Irlanti kuitenkin kuului alkuperäisten kuuden ETY:n jäsenen vuonna 1970 perustaman orastavan yhteisen kalastuspolitiikan (YKP), joka pantiin alun perin täytäntöön neuvoston asetuksella N:o 2141/70, piiriin ja YKP:n kehittyessä yhä monimutkaisemmaksi vuoden 1959 lakia muutettiin vähitellen YKP:n ja sen taustalla olevan jatkuvasti kasvavan ja monitahoisen eurooppalaisen lainsäädännön huomioon ottamiseksi.
- 17 EY:n laajennettua kalastusalueitaan 12 meripeninkulmasta 200 meripeninkulmaan vuonna 1976 tämä johti vuoden 1978 (muutetun) kalastuslain (Fisheries (Amendment) Act 1978) antamiseen, jolla tämän huomioon ottamiseksi muutettiin vuoden 1959 lakia, ja seuraavat muutokset vuoden 1959 lakiin toteutettiin vuosien 1983, 1994, 1997, 2001 ja 2003 (muutetuilla) kalastuslaeilla. **[alkup. s. 5]**
- 18 Vuoteen 2006 mennessä kuitenkin myönnettiin, että Irlannin merikalastusta koskeva säännöstö oli vanhentunut ja muuttunut tehottomaksi, mikä edellytti merkittäviä uudistuksia. Vuoden 2006 merikalastusta ja merialueiden lainkäyttövaltaa koskeva laki (Sea Fisheries and Maritime Jurisdiction Act 2006; jäljempänä vuoden 2006 laki) annettiin osittain tässä tarkoituksessa ja sillä muutettiin olennaisesti vuoden 1959 lain XIII osaa. Vaikka vuoden 2006 laissa säänneltiin muutakin kuin merikalastusta, tämän lain koko 2 osa – johon sisältyi 75 erillistä pykälää, jotka oli jaettu kuuteen lukuun – koski ainoastaan merikalastusta.
- 19 Vuoden 2006 lain 28 §, joka on sen 2 osan 4 luvussa (jonka otsikkona on kalastusrikkomuksiin, menettelyihin ja menettämisseuraamuksiin liittyvät asiat), koskee tiettyihin kalastusrikkomuksiin, joita koskevat asiat voidaan käsitellä valamiehistöön kanssa, liittyviä rangaistuksia ja menettämisseuraamuksia – ks. liite 2. Rikkomukset, joihin tätä pykälää sovelletaan, yksilöidään 28 §:n 1 momentissa, ja on riidatonta, että rikkomus, josta valittaja tuomittiin, kuuluu 28 §:n 1 momentin a kohdan alaan, koska se on 2 luvussa olevassa säännöksessä tarkoitettu rikkomus, joka on yksilöity taulukossa 1.
- 20 Silloin, kun vuoden 2006 laki annettiin, YKP perustui moniin eurooppalaisiin säädöksiin, ja asia on edelleenkin näin. Se koskee monilta osin ja on aina koskenut politiikan erityisaloja, kuten kalastusalueiden määrittämistä, suojelutoimenpiteitä ja kiintiöiden asettamista eri lajeille, merikalastusta koskevia sääntöjä, aluksia ja niiden pyydyksiä koskevia määräyksiä, kalastajilta vaadittavien asiakirjojen ja heidän raportointivelvollisuuksiensa määrittelyä sekä saaliin varastointia, kuljetusta, jalostusta ja markkinointia koskevia määräyksiä. Valituksen taustalla olevaan syyteasiaan suoraan liittyvänä erityisenä esimerkkinä on neuvoston asetus (EY) N:o 850/1998, jonka 32 artiklassa säädetään automaattiseen lajitteluun

tarkoitettujen laitteiden käyttöä koskevista rajoituksista – ks. liite 3. Kunkin YKP:n version ytimenä on kuitenkin neuvoston asetus, jota kutsutaan valvonta-asetukseksi ja jossa säädetään yhteisön valvontajärjestelmästä, jolla varmistetaan YKP:n sääntöjen noudattaminen.

- 21 Kun vuoden 2006 laki annettiin, voimassaolleen valvonta-asetuksena oli neuvoston asetus (ETY) N:o 2847/93. Tämän säädöksen VIII osasto koski ”Voimassaolevan lainsäädännön noudattamatta jättämisen vuoksi toteutettav[ia] toimenpite[itä]” ja muodostui 31-34 artiklasta. Tämän ennakkoratkaisupyynnön kohteena olevan riidan kannalta merkityksellistä oli se, että asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa säädettiin seuraavaa: **[Alkup. s. 6]**

”1. Jos tämän asetuksen nojalla toteutetun valvonnan tai tarkastuksen päätyttyä todetaan, että yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä ei ole noudatettu, jäsenvaltioiden on huolehdittava, että toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet, joihin kuuluu hallinnollisen menettelyn tai rikosoikeudellisen menettelyn aloittaminen vastuussa olevia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä vastaan jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdan nojalla aloitettujen menettelyjen on oltava luonteeltaan sellaisia, että ne asiaankuuluvan kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistavat sen, että rikkomuksesta vastuussa olevan henkilö menettää rikkomuksen tuottaman taloudellisen hyödyn, tai aikaansaavat vaikutuksia, jotka ovat suhteessa rikkomuksen vakavuuteen, ja ehkäisevät tehokkaasti muita samanlaatuisia rikkomuksia.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuista menettelyistä johtuvia rangaistusseuraamuksia voivat olla rikkomuksen vakavuuden mukaan:

- sakot,
- kiellettyjen pyydysten ja saaliiden talteen ottaminen,
- aluksen takavarikointi,
- aluksen väliaikainen käytöstä poisto,
- lisenssin määräaikainen keskeyttäminen,
- lisenssin peruuttaminen.”

- 22 Vuoden 2006 lain antamisen jälkeen neuvoston asetus (ETY) N:o 2847/93 kumottiin ja korvattiin uudella valvonta-asetuksella eli 20.11.2009 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1224/2009.

- 23 Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 VIII osasto, jonka otsikkona on täytäntöönpanon valvonta, muodostuu 89-93 artiklasta. Ennakkoratkaisupyynnön

taustalla olevan riidan kannalta merkityksellinen säännös on 89 artikla. Sen otsikkona on ”Toimenpiteet säännösten noudattamisen varmistamiseksi” ja sen 1, 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianmukaisia toimenpiteitä, hallinnolliset toimet tai rikosoikeudelliset menettelyt mukaan luettuina, toteutetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja järjestelmällisesti niitä luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä vastaan, joiden epäillään rikkoneen mitä tahansa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöä.

2. Seuraamusten ja oheisseuraamusten kokonaistaso on laskettava kansallisen lainsäädännön asianmukaisten säännösten mukaisesti siten, että niillä tosiasiallisesti estetään vakavaan rikkomukseen syyllistyneitä saamasta rikkomuksensa tuottamaa taloudellista hyötyä, tämän kuitenkin rajoittamatta **[alkup. s. 7]** laillista ammatin harjoittamisen oikeutta. Näiden seuraamusten on myös saatava aikaan vaikutuksia, jotka ovat suhteessa asianomaisten rikkomusten vakavuuteen, sekä ehkäisevät tehokkaasti muita samanlaatuisia rikkomuksia.

3. Jäsenvaltiot voivat soveltaa järjestelmää, jossa sakko on suhteutettu oikeushenkilön liikevaihtoon taikka rikkomukseen syyllistymisestä saatavaan tai tavoiteltuun taloudelliseen hyötyyn.”

24 Asetuksen 90 artiklassa säädetään vakavista rikkomuksista määrättävistä seuraamuksista. Vastapuoli on väittänyt, että sen kaltaista rikkomusta, johon valittaja on syyllistynyt, voidaan pitää asetuksessa tarkoitettuna vakavana rikkomuksena. Vastapuoli on kiinnittänyt tuomioistuimen huomion siihen, että 90 artiklassa korostetaan aluksi sitä, että jäljempänä (a, b ja c alakohdassa) tarkoitettua rikkomusta on tarkasteltava ”asetuksen (EY) N:o 1005/2008 42 artiklan lisäksi”.

25 Asetuksen (EY) N:o 1005/2008 42 artiklassa, jonka otsikkona on ”Vakavat rikkomukset”, säädetään seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan vakavalla rikkomuksella

a) toimia, joita pidetään LIS-kalastuksena 3 artiklassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti;

b) – –;

c) – –

2. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen arvioi rikkomuksen vakavuuden ottaen huomioon 3 artiklan 2 kohdassa esitetyt perusteet.”

(LIS-kalastus merkitsee laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta.)

- 26 Jos tarkastellaan saman asetuksen 3 artiklaa, sen 1 kohdan e alakohdassa todetaan, että kalastusalueen oletetaan harjoittavan LIS-kalastusta, jos sen osoitetaan kyseisellä kalastuksen harjoittamisalueella sovellettavien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vastaisesti ”– – *käyttäneen kiellettyjä tai säännösten vastaisia pyydyksiä* – –”.
- 27 Lisäksi voidaan todeta, että neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 90 artiklan 2 kohdassa säädetään, että luonnolliselle henkilölle määrätään tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia asetuksen (EY) N:o 1005/2008 IX luvussa säädettyjen seuraamusten ja toimenpiteiden valikoiman mukaisesti.
- 28 Lisäksi 90 artiklan 3 kohdassa säädetään, että seuraamuksen on oltava tehokkaasti varoittava ja soveltuvissa tapauksissa laskettu **[alkup. s. 8]** vakavan rikkomuksen suorittamisella saatujen kalastustuotteiden arvon perusteella, millä valittajan väitteen mukaisesti asetetaan enimmäiskriteeri seuraamukselle, jonka tulee kohdistua valvontajärjestelmän rikkomisella saadun saaliin arvoon (mutta ei pyydysten arvoon).
- 29 Asetuksen 90 artiklan 5 kohdassa säädetään, että voidaan myös käyttää tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia seuraamuksia.
- 30 Siihen mennessä, kun valittajaa syytettiin, hänet tuomittiin ja hänelle määrättiin rangaistus, vuoden 2006 lakia ja erityisesti 28 §:ää ei ollut olennaisesti muutettu YKP:n niiden muutosten johdosta, jotka toteutettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 1224/2009.

Keskeinen erimielisyys

- 31 Keskeinen erimielisyys, jonka vuoksi ennakkoratkaisupyyntöä esittäminen on tarpeen, koskee sitä, onko vuoden 2006 lain 28 §:n 5 momentin b kohta, jossa säädetään, että sen kaltaisen rikkomuksen yhteydessä, josta valittaja on tuomittu, ”*saalis ja pyydykset, jotka ovat rikkomukseen liittyvällä laivalla tai mahdollisesti muussa paikassa, on tuomion johdosta lakisääteisesti tuomittava menetetyiksi*”, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 ja erityisesti sen 89 artiklan, jossa säädetään käsiteltävässä asiassa todetun rikkomuksen seuraamuksista, mukainen.
- 32 Valittaja on esittänyt Court of Appealissa, että neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1224/2009 ei automaattisesti edellytetä tällaisen seuraamuksen määräämistä kalastusalueen osalta tilanteessa, jossa ulkomainen kalastusalue voi kuulua Irlannin talousvyöhykkeellä Irlannin lainsäädännön soveltamisalaan ainoastaan merkityksellisen eurooppalaisen lainsäädännön nojalla ja jossa kalastuksen sääntely kuuluu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Valittaja on väittänyt, ettei Irlannin lainsäädännössä voida perustellusti asettaa kohtuuttomalla tavalla ankarampia rangaistuksia unionin kalastusalueille, jotka kalastavat laittomasti Irlannin talousvyöhykkeen vesialueilla, verrattuna sellaisiin aluksiin, joiden todetaan syyllistyneen samankaltaisiin rikkomuksiin muualla unionissa säännellyillä vesialueilla, ja että tällaisten säännösten, joissa ylitetään unionin

asetuksen mukaiset rangaistusseuraamukset (tilanteessa, jossa asetuksilla on välittömiä oikeusvaikutuksia eivätkä ne edellytä täytäntöönpanosäädöksiä), on katsottava ylittävän unionin oikeudessa mukaiset valtuudet. Hän on väittänyt, että saaliin ja pyydysten menetetyksi tuomitseminen automaattisena lakisääteisenä seurauksena kyseisestä rikkomuksesta tuomitsemisesta, joka voidaan tehdä valamiehistön myötävaikutuksella (conviction on indictment),¹ on kohtuutonta ottaen huomioon kyseisen [alkup. s. 9] rikkomuksen perusteena oleva toiminta, neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009 ja YKP:n valvontajärjestelmä.

- 33 Valittaja on huomauttanut, että neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa säädetään seuraavaa:

”Tämä asetus ei saisi vaikuttaa kansainvälisiin sopimuksiin sisältyviin tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen puitteissa sovellettaviin erityismääräyksiin eikä sellaisiin kansallisiin valvontasääntöihin, jotka kuuluvat sen soveltamisalaan mutta ovat sen vähimmäisvaatimuksia tiukempia, edellyttäen että tällaiset kansalliset säännökset ovat yhteisön oikeuden mukaisia.”

- 34 Valittaja on myös viitannut johdanto-osan yhdeksänteen perustelukappaleeseen, jossa korostetaan erityisesti uuden yhteisen lähestymistavan käyttöönottamista, jolla varmistetaan kalastusalan ”tasapuoliset toimintaedellytykset”.

- 35 Valittaja on myös huomauttanut, että johdanto-osan 38 perustelukappaleessa korostetaan yhdenmukaistetun lähestymistavan merkitystä Euroopan yhteisön kalastuslainsäädännön rikkomisen seuraamusten osalta, kun siinä säädetään seuraavaa:

”Koska näitä sääntöjä koskevien rikkomusten johdosta toteutettavat toimet eroavat suuresti jäsenvaltioittain, mikä johtaa syrjintään ja kilpailusääntöjen vääristymiseen kalastajien kesken, ja koska varoittavien, oikeasuhteisten ja tehokkaiden seuraamusten puuttuminen eräissä jäsenvaltioissa vähentää tarkastusten tehokkuutta, on aiheellista ottaa käyttöön hallinnollisia seuraamuksia yhdistettynä vakavia rikkomuksia koskevaan pisteytysjärjestelmään todellisen pelotevaikutuksen aikaansaamiseksi.”

- 36 Valittaja on viitannut myös johdanto-osan 39 perustelukappaleeseen ja 92 artiklaan vakavia rikkomuksia koskevan pisteytysjärjestelmän käyttöön ottamisen osalta.

- 37 Valittaja on väittänyt, että vuoden 2006 lain 28 §:n 5 momentissa loukataan Euroopan unionin perussopimusten ja perusoikeuskirjan 49 artiklan 3 kohdan mukaista suhteellisuusperiaatetta.

¹ Ilmauksella ”conviction on indictment” viitataan tuomitsemiseen vakavammista rikkomuksista, jotka yleensä voidaan käsitellä valamiehistön myötävaikutuksella. Kääntäjän huomautus.

- 38 Tämän väitteen tueksi valittaja on viitannut tuomioon Atalanta Amsterdam BV, 240/78 (ECLI:EU:C:1979:160, ns. Atalanta-tapaus, erityisesti tuomion 15 ja 16 kohta); tuomioon Casati, 203/80 (ECLI:EU:C:1981:261, erityisesti tuomion 27 kohta); tuomioon Louloudakis, C-262/99 (ECLI:EU:C:2001:407, erityisesti tuomion 67 kohta); unionin tuomioistuimen (ensimmäinen jaosto) tuomioon 9.2.2012, Márton Urbán v. Vám- és Pénzügyőrség [alkup. s. 10] Észak-alföldi Regionális Parancsnoksága, C-210/10 (ECLI:EU:C:2012:64, erityisesti tuomion 23, 24 ja 53–55 kohta); tuomioon Profaktor Kulesza, Frankowski, Jozwiak, Orłowski, C-188/09 (ECLI:EU:C:2010:454, erityisesti tuomion 29 kohta) ja tuomioon Robert Michal Chmielewski v. Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyi Főigazgatósága, C-255/14 (ECLI:EU:C:2015:475, erityisesti tuomion 21–23 kohta).
- 39 Valittaja väittää, että valvonta-asetuksessa asetetaan kansallisille viranomaisille erityinen velvoite niiden määrätessä seuraamuksia asetuksen rikkomisesta, sillä niiden on tehtävä se tavalla, jolla saadaan aikaan vaikutuksia, jotka ovat ”suhteessa asianomaisten rikkomusten vakavuuteen” ja joilla samalla ”tosiasiallisesti estetään vakavaan rikkomukseen syyllistyneitä saamasta rikkomuksensa tuottamaa taloudellista hyötyä” ”tämän kuitenkaan rajoittamatta [asianomaisten henkilöiden] laillista ammatin harjoittamisen oikeutta”. Valvonta-asetuksen 90 artiklan 2 kohdassa edellytetään näin ollen, että seuraamuksilla ”on varmistettava, että vakavaan rikkomukseen syyllistyneelle luonnolliselle henkilölle tai siitä vastuussa olevaksi katsotulle oikeushenkilölle voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia”.
- 40 Valittaja katsoo, että Irlannin lainsäädännön mukaisessa järjestelmässä, jonka puitteissa määrätään saaliin ja pyydysten menetetyksi tuomitsemisesta, ei ole säädetty rikkomukseen liittyvien erityisten olosuhteiden huomioon ottamisesta. Hän väittää, että käsiteltävän asian erityisten tosiseikkojen perusteella pieni viive kalan jäädytysprosessissa lajittelulaitteen ja pakastimen välillä voi riittää tuomion perusteeksi ilman, että otetaan huomioon sitä, missä laajuudessa asetuksella suojattuja erityisiä intressejä on loukattu tai vahingoitettu rikkomista merkitsevässä toiminnassa. Hänen mukaansa ei ole säädetty seuraamuksen säätämisestä rikkomuksen vakavuuden perusteella. Ei ole myöskään säädetty tästä menetetyksi tuomitsemisesta syytetyn toimeentuloon mahdollisesti aiheutuvista vaikutuksista.
- 41 Valittajan mukaan se, ettei tuomioistuimelle ole annettu rangaistusta määrätessään toimivaltaa mukauttaa rangaistusta saaliin ja pyydysten menettämistä aiheutuvien taloudellisten seurausten osalta säädetyn rikkomuksen tosiasiallisten olosuhteiden perusteella, johtaa myös siihen, ettei Irlannin oikeussääntö ole valvonta-asetuksen ja unionin oikeuden yleisten oikeusperiaatteiden mukainen olosuhteissa, joissa kyseisen asetuksen säännökset olivat esteenä sille, että Irlannin valtio piti voimassa tällaisen säännöksen.
- 42 Vastapuoli on vastauksessaan viitannut useisiin eurooppalaisiin oikeustapauksiin, jotka koskevat suhteellisuusperiaatetta, mukaan lukien tuomioon The Queen v.

The Minister for Agriculture, Fisheries and Food, Ex Parte National Farmers Union ym., C-354/95 [**alkup. s. 11**] (ECLI:EU:C:1997:379, erityisesti 51 ja 55 kohta); tuomioon *Astipesca v. komissio*, T-180/00 (ECLI:EU:T:2002:249, 78 kohta); tuomioon *Emsland-Staerke GmbH v. Landwirtschaftskammer Hannover*, C-94/05 (ECLI:EU:C:2006:185, erityisesti 53 kohta); tuomioon *Hehenberger v. Itävallan valtio*, C-188/2011 (ECLI:EU:C:2012:312); tuomioon *Reindl v. Bezirkshauptmannschaft Innsbruck*, C-443/2013 (ECLI:EU:C:2014:2370, erityisesti 38-43 kohta); tuomioon *Stils Met SIA v. Valsts*, C-382/09 (ECLI:EU:C:2010:596, 44 kohta) ja tuomioon *Robert Michil Chmielewski*, C-255/14 (ECLI:EU:C:2015:475, erityisesti 21–31 kohta).

- 43 Vastapuoli katsoo, että näiden tuomioiden perusteella on selvää, että kun jäsenvaltiot säätävät merkityksellisten asetusten rikkomisen seuraamusjärjestelmästä kansallisessa lainsäädännössä,
- i) ne voivat asettaa rikosoikeudellisia seuraamuksia;
  - ii) jos jäsenvaltio valitsee tällaisen täytäntöönpanomenetelmän, sen on käytettävä toimia, jotka ovat ”tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia”;
  - iii) ankaraan vastuuseen perustuvat toimet eivät ole poissuljettuja;
  - iv) toimien tulee olla riittäviä, jotta voidaan varmistaa kalateollisuuden toimijoiden asianmukainen sääntely;
  - v) tällaisiin rikosoikeudellisiin seuraamuksiin voidaan lähtökohtaisesti liittää pyydysten ja saaliin menetetyksi tuomitseminen.
- 44 Vastapuoli väitti, että jos kansallisen lainsäädännön mukainen toimi on suhteeton, koska se on kohtuuton ja perusoikeuskirjan sekä unionin oikeuden peruseriaatteiden vastainen, kansallisella tuomioistuimella on toimivalta jättää tämä säännös soveltamatta. Kansallisen tuomioistuimen on ratkaistava tämä kysymys. Jos ilmenee epäilyksiä, ennakkoratkaisupyynnöllä voidaan selvittää, ovatko perusoikeuskirjan mukainen suhteellisuusperiaate ja unionin oikeuden peruseriaatteet esteenä vuoden 2006 lain 28 §:n 5 momentin b kohdassa tarkoitettulle automaattiselle menetetyksi tuomitsemiselle.
- 45 Vaikka valittaja pyytää kansallista tuomioistuinta toteamaan, että unionin oikeuden mukainen kanta on *acte clair*, ja on väittänyt, ettei ennakkoratkaisupyynnön ole tarpeen, tämä tuomioistuin ei ole samaa mieltä. Tämän tuomioistuimen mielestä suhteellisuusperiaatetta koskeva oikeus on varsin monisyistä ja sillä on tässä tilanteessa merkittävää epävarmuutta ja epäilyksiä unionin oikeuden asianmukaisesta kannasta. Näistä syistä tämä tuomioistuin katsoo, että on asianmukaista turvautua ennakkoratkaisumenettelyyn.
- 46 Kattavuuden vuoksi tämä tuomioistuin toteaa myös, että molemmat asianosaiset ovat viitanneet useisiin irlantilaisiin oikeustapauksiin, jotka koskevat kansallisen [**alkup. s. 12**] kalastuslainsäädännön seuraamuksia ja rangaistuksia koskevia

säännöksiä, ja eräisiin tapauksiin, jotka koskevat pakottavia rangaistuksen määräämistä koskevia säännöksiä muilla kuin merikalastukseen liittyvillä aloilla. Näihin viitattuihin tapauksiin kuuluvat *Montemuino v. Minister for Communications* [2008] IEHC 157 ja [2013] 4 I.R. 120; *Martinez v. Ireland* (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa, High Court, O’Neill J., 27.11.2008); *O’Sullivan v. Sea Fisheries Protection Authority and others* [2017] 3 IR 751 ja *Ellis v. The Minister for Justice and Equality and others* [2019] IESC 30. Ks. liite 4.

Ennakkoratkaisukysymys

- 47 ”Onko yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanon ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/1998 32 artiklan sekä näiden säännösten täytäntöönpanemiseksi tapahtuvien syytetoimenpiteiden yhteydessä kansallisen oikeuden säännöstä, jossa säädetään, että tuomitsemisen, joka voidaan tehdä valamiehistön myötävaikutuksella, johdosta on sakon lisäksi tuomittava menetetyiksi koko saalis ja kaikki pyydykset, jotka ovat rikkomukseen liittyvällä aluksella, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 säännösten ja erityisesti kyseisen asetuksen 89 ja 90 artiklan sekä Euroopan unionin perussopimuksissa tarkoitetun suhteellisuusperiaatteen ja perusoikeuskirjan 49 artiklan 3 kohdan mukainen?”

Päiväys 21.1.2020.

Court of Appealin jäsenten allekirjoitukset: